

En Öldürücü Yara Vergideki Haksızlık!

Aristo'nun ünlü sözü şöyledir: *"Adalet, önce devletten gelir"*. Kuşkusuz aynı durum vergi için de geçerli olsa gerek. Ve kimi zaman en öldürücü yara vergideki haksızlık olabilir. Çünkü vergilemenin her şeyden önce adil olması gerekir. Ancak vergi kanunlarımızda öyle bir düzenleme var ki, açık bir şekilde vergilemenin adaletsiz olarak yapılmasına neden oluyor. Nasıl mı?

Gelir Vergisi Kanunu'nun 41. maddesi ticari kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderleri düzenler. Bu maddenin 2. bendinde, *"teşebbüs sahibinin kendisine, eşine, küçük çocuklarına işletmeden ödenen aylıklar, ücretler, ikramiyeler, komisyonlar ve tazminatlar"*ın gider olarak kazançtan

indirilmeyeceği yazar.

Buna göre ticari kazanç elde eden gelir vergisi mükellefleri, eşine ve eğitimi devam eden 18 yaşından küçük çocuklarına ödediği ücreti kazancından indiremeyecek. Şirket kurmayıp ferdi işletme olarak ticari hayatına devam eden binlerce işletme sahibi, eşine ve küçük çocuğuna ödediği ücreti, bu ücretler üzerinden kesilen gelir vergisini ve yasal olarak ödenmesi gereken sigorta primini kanunen kabul edilemeyen gider olarak dikkate alacak.

Açık adaletsizlik

Biraz daha açalım! Eş işletmede çalışıyor, bu hizmeti karşılığında kendisine gerçek ücret ödeniyor, bu ücret üzerinden vergi ve sigorta

primi kesilip devlete ödeniyor ama bu ödemelerin gider olarak kazançtan indirimi kabul edilmiyor.

Oysa ki, Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. maddesi, ticari kazancın elde edilmesi ve devam ettirilmesi için yapılan genel giderlerin kazançtan indirilebileceğini açık olarak ifade ediyor. İşletmede çalışan eşe ve küçük çocuğa yapılan ücret ödemesi bu kapsamda değerlendirilmesi gereken bir ödemedir.

Örnekle ifade edelim. Bir konfeksiyon mağazası ikinci şubesini açmış, bu şubenin başında da işletme sahibinin eşinin çalıştığını düşünün. Bu hizmeti karşılığında ücret ödenmesi durumunda, bu ücret gider olarak dikkate alınamayacak. Yani adaletsizlik çok net ortada.

Dizayn zamanı!

İlgili türdeki ödemeler serbest meslek kazancının tespitinde ise gider olarak dikkate alınabiliyor. Muayenehanesi

olan bir doktor, eşini işyerinde çalıştırırsa ödediği ücreti mesleki kazancının tespitinde gider olarak işleme sokabiliyor. Hatta kurumlar vergisi mükelleflerinde de işletme ortaklarının eşlerine ödenen emsale uygun ücretler kurum kazancının tespitinde yine gider olarak değerlendirilebiliyor.

Her zaman ifade ediyoruz. Modern vergi sistemlerinde mükellefler yaptıkları gerçek giderleri hiçbir sınırlama olmaksızın kazançlarından indirebilmekte. Bizim vergi sistemimizin de bu mantıkla yeniden dizayn edilmesi gerekiyor. Gelin işe, bu adaletsizliği

gidererek başlayalım.

Ticari kazanç elde eden gelir vergisi mükellefleri elbette eşlerini veya eğitimi devam eden çocuklarını işletmelerinde çalıştırabilir. Bunu kimsenin engellemeye hakkı yok. Bu çalışma karşılığında ödenen ücretlerin de gider yazılmasını engellemek büyük adaletsizlik. Umarım en kısa sürede düzeltilir.

SOSYAL GÜVENLİK

İşçiye periyodik muayene

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası ile işverenlere, çalışanlarına sağlık gözetimi ve sağlık muayenelerini yaptırma yükümlülüğü getirilmiştir. İşveren, işe girişlerde, iş değişikliğinde, iş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalardan sonra işe dönüşlerinde işçi talep ederse sağlık muayenesi yaptırmalıdır. Aynı şekilde, işin devamı süresince ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla çalışanların sağlık

muayeneleri zorunludur. Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacaklar ise, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.

Kontrol takvimi

Çalışanın kişisel özellikleri, işyerinin tehlike sınıfı ve işin niteliği öncelikli göz önünde

bulundurulacak uluslararası standartlar ile işyerinde yapılan risk değerlendirmesi sonuçları doğrultusunda sağlık muayenesi periyodu ise en geç olmak üzere şu şekilde gerçekleşecek:

- Az tehlikeli sınıftaki işyerlerinde beş yılda bir.
- Tehlikeli sınıftaki işyerlerinde en geç üç yılda bir.
- Çok tehlikeli sınıftaki işyerlerinde en geç yılda bir.

SORU- CEVAP

Annelerin borçlanma çilesi bitecek mi?

Annem doğum borçlanma hakkı elde ederse, 360 gün borçlanmayla, 3600 gün ile 60 yaşında emekli olabileceğim. Yeni 'torba yasa'da bu konuda düzenleme var mı? Asuman Bayrak
Mevcut SGK uygulamasında, doğum borçlanması sigortalı olunan tarihten sonrası için mümkün. Doğum borçlanmasının sigortalı olunan tarih öncesindeki doğumlar için de yapılabilmesini sağlayacak değişiklik bakanlık tarafından hazırlanan tasarıda var ama henüz Meclis gündemine gelmedi. Mart ayı içerisinde yasallaşması bekleniyor.

Sorularınız için malicozum@ismmmo.org.tr adresine mail atabilirsiniz. Tüm sorular e-posta ile tek tek cevaplanacaktır.

